

VÝROČNÍ ZPRÁVA

DRUHÝ ROK PŮSOBNÍ ENVIRONMENTÁLNÍHO CENTRA CERHENICE

1.SRPNA 2017 - 31. ČERVENCE 2018

ENVIRONMENTÁLNÍ CENTRUM CERHENICE

Mgr. Markéta Ulvrová

Druhý rok působení Environmentálního centra se rozběhl s jasnější a ucelenější představou, než tomu bylo v loňském, prvním roce. Navázali jsme na úspěšné projekty z minula, jako provoz dětského klubu Cerheníček či knihovní projekt „Knižka pro prvňáčka“. Pokračujeme v kroužku přátel přírody a myslivosti a podařilo se nám začít s cyklem přednášek: Cesty ke zdraví. Začali jsme samostatně pořádat celodenní akce v městysi a prvně jsme uspořádali příměstský tábor.

1. Knihovna

Obecní a environmentální knihovna jsou v provozu a díky štedrosti městysu nakupujeme a obnovujeme knižní fondy. Velkou výhodou jsou pro nás návštěvy skladů Městské knihovny v Praze v Jenči, která za velice dobrých podmínek nabízí své vyřazené knihy. Návštěva v Jenči se v tomto roce uskutečnila třikrát, a to i za účasti učitelů Základní školy Cerhenice, kteří tímto způsobem doplňují fondy pro školní knihovnu.

Environmentální knihovna tak nestrádá a knižní publikace jsme doplnili o tituly jako: Environmentální výchova, Moučný mozek či Ekologické zahrady. Rozšířili jsme i komiksové tituly (Deník Anny Frankové) a snažíme se stále držet krok s moderními výukovými přístupy.

Programy spojené s činností knihovny

Obecní knihovna Cerhenice se i v letošním roce zapojila do kampaně SKIP (Svazu knihovníků a informačních pracovníků České republiky). Jedná se o již desátý ročník projektu na podporu čtenářské gramotnosti Už jsem čtenář – Knižka pro prvňáčka. Cílem je rozvoj čtenářských návyků žáků již od prvního ročníku školní docházky. Do projektu přihlašuje letošní žáky prvních tříd základních škol veřejná knihovna ve spolupráci se školami v místě působnosti knihovny. Veřejná knihovna musí být institucionálním členem SKIP ČR.

Knihovna, která žáky do projektu přihlašuje, s nimi pracuje nad rámec obvyklých knihovnických činností. V období od listopadu 2017 do května 2018 připraví pro prvňáky nejméně jednu návštěvu knihovny a uspořádá další akce vedoucí k rozvoji zájmu o četbu (společná čtení, besedy s tvůrci knih, výstavy apod.)

Odměnou za úspěšné absolvování projektu je pro děti knižka pro prvňáčka, původní česká novinka, která byla napsána a ilustrována výhradně pro účastníky projektu a kterou nelze v běžné knihkupecké síti minimálně tři roky koupit. Ve školním roce 2017/2018 je to kniha spisovatelky Evelíny Koubové a ilustrátorky Radomíry Kielbergerové – Bráchova bota.

Vzhledem k velké nemocnosti dětí v zimním období začaly jejich návštěvy knihovny až v březnu 2018.

1.1.1. Jak funguje naše knihovna

14. března 2018

Děti se seznámily s obecní a environmentální knihovnou. Ujasnily si pravidla knihovny, co dělat mohou, a naopak, co není v knihovně dovoleno. Zjistily, jak se do knihovny registrovat a jak si knížky půjčovat. Seznámily se se strukturou knihovny, jak je uspořádána, jak jsou knížky řazeny a jak funguje meziknihovní vypůjční systém.

Dále poznaly knihovny v nejbližším okolí a byla jim nastíněna struktura knihovního systému v České republice. Na závěr prozkoumaly, jak vypadají nejzajímavější a nejznámější světové knihovny.

Cílem programu bylo úvodní setkání s knihovnou jako moderní institucí, která není ojedinělým jevem, ale zapadá do celosvětového kontextu jako místo setkávání, šíření vzdělanosti a tolerance. Zároveň uvádí do základního poznání regionu, potažmo České republiky a základní orientace ve světě.

1.1.2. Jak vzniká kniha

28. března 2018

Pomocí prezentace a ukázkových videí z internetových stránek *Youtube* se děti obeznámily s výrobou knih od středověku až po současnost. Seznámily se s pojmem skriptorium a pozorovaly zásadní změnu díky vynálezu knihtisku. Pochopily, co všechno v dnešní době obnáší výroba knih a jak je s nimi nutné zacházet. Poznaly, že psát se dá různými nástroji na odlišné materiály, a samy si vyzkoušely psaní husím brkem i obyčejné tiskání písmen na vlastnoručně vyrobené desky.

Cílem programu je zasadit knihu do historického kontextu a pomocí audiovizuálních a manuálních prostředků objasnit prvňáčkům výrobu knih, jejichž prostřednictvím se šířila většina revolučních myšlenek. Zároveň se snažíme ukázat, že i na kanále *Youtube* se dají najít videa prospěšná pro studium a získávání informací. Objasněním výroby knížek doufáme, že si děti uvědomí, proč je třeba se ke knížkám (ostatním věcem) chovat citlivě a zbytečně je neničit a nezatěžovat tak životní prostředí.

1.1.3. Ilustrujeme povídku

16. dubna 2018

Děti si měly vybrat libovolnou knihu z knihovny (nejenom z dětského oddělení) a přijít na to, v čem je rozdíl mezi knihou pro děti a pro dospělé. Správně usoudily, že jsou to ilustrace, a diskutovaly na téma, proč tomu tak je. Porovnávaly pak ilustrace v různých knihách a zamýšlely se nad jejich ztvárněním. Prvňáčkům pak byla přečtena povídka o skřítkovi Cerheníčkoví: Lesní skřítek a sovy, původní autorská tvorba Mgr. Františka Soukupa pro dětský klub environmentálního centra: Cerheníček. Na základě této četby měly samy vytvořit ilustrace k příběhu. Povídka zatím nevyšla, tak děti musely pracovat s vlastní fantazií. Musely se zamyslet nad příběhem a co nejzajímavěji ho výtvarně ztvárnit.

Program rozvíjí dětskou fantazii a zároveň učí děti základní orientaci v lese a pochopení strachu z neznámého. Učí prvňáčky bojovat se zažitými představami a předsudky. Splňuje tak několik environmentálních cílů: příroda, les, obyvatelé lesa, ale také jim usnadňuje pochopit strach

z neznámého a bojovat s ním. V plánu je úkol zopakovat, až budou děti ve vyšším ročníku a poznají více výtvarných technik a prostředků.

1.1.4. Děťští ilustrátoři

2. května 2018

Děti se seznámily se známými dětskými ilustrátory (Zdeněk Smetana, Zdeněk Miler, Markéta Zinnerová, Radek Pilař a Galina Miklínová). Prvňáčci se rozdělili do skupin a dostali čtyři různé obrázky od každého autora a na základě podobností v jejich tvorbě se je snažili najít ty, které k sobě patří. Díky vlastnímu prožitku si uvědomili, že každý autor používá své specifické výtvarné a výrazové prostředky. Výborné cvičení na vizuální paměť a cítění. Vzhledem k předchozímu setkání v knihovně, kde si samy zkusily ilustrovat, děti mnohem lépe pochopily význam ilustrátorské práce.

V rámci knihovny děti prvně pracovaly ve skupinách a učily se tak týmové práci a spolupráci. Naším cílem pak bylo je podporovat, aby se do práce zapojily všechny děti ve skupině a aby se každé dítě v rámci skupiny mohlo k tématu vyjádřit.

1.1.5. O lišce a čápovi

16. května 2018

Při posledním setkání v projektu Knížka pro prvňáčka děti samostatně četly. Sedli jsme si do kroužku a každý dostal bajku O lišce a čápovi psanou s pomocí piktogramů. Každé dítě přečetlo jednu až dvě věty, což nám vydrželo dvě kola. Následně jsme o bajce debatovali. V rámci debaty jsme si ujasnili žánr bajka, psychologicky rozebrali postavy a zasadily do skutečného světa. (Čáp přece nevaří kaši do džbánu).

Na rozboru lidských povah a přirozeného chování živočichů jsme si ukázali krásu literatury i přírody. Děti prolistovaly přírodovědné knihy, které v knihovně máme, aby si sami uvědomily přirozené prostředí čápa a lišky. Na závěr si děti vyrobily čápa na komíně z recyklovaných materiálů.

1.1.6. Pasování na čtenáře

30. května 2018

Závěrečné pasování na čtenáře proběhlo v knihovně Environmentálního centra za přítomnosti rodičů a dalších příbuzných prvňáčků. Akce byla zcela v režii paní učitelky Pavlínky Švarcové, která dokázala milým programem zaujmout rodiče a shrnout podstatu celého projektu. Samotného pasování se

ujal pan učitel Ivo Jelínek, v opravdovém královském úboru i s mečem určeným k pasování. Knížky předávala knihovnice Jana Šedinová.

Na celé akci se v plném rozsahu projevila spolupráce mezi Environmentálním centrem, obecní knihovnou a Základní školou Cerhenice.

Autorská čtení

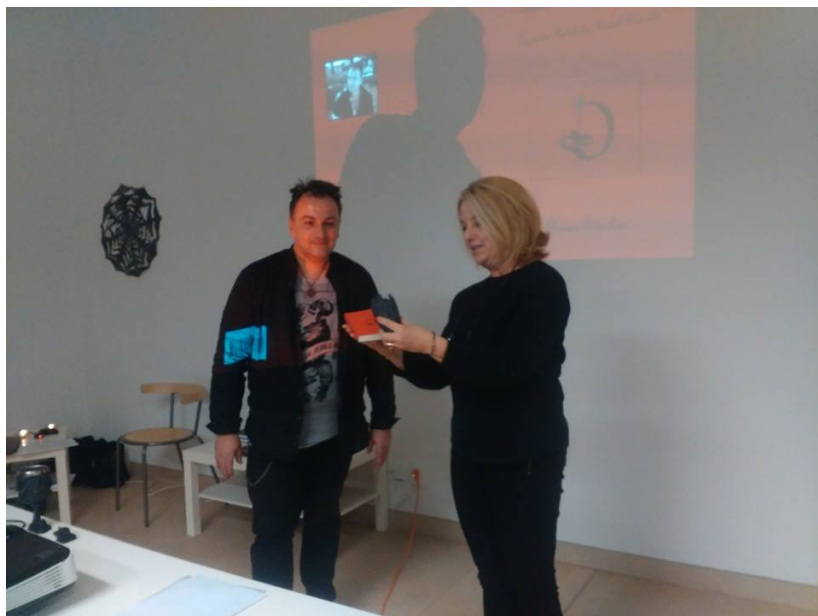
Jak se lépe seznámit s knihou a přiblížit si četbu než během autorského čtení. V tomto ohledu naše knihovna nezhálí. Uspořádala hned několik autorských čtení s různou tematikou. Od nádechu tajemna přicházejícího z rumunských Karpat přes katolicky zábavnou talk show až po setkání s autorem historických románů. Všechna tato autorská čtení nás však zavedla k jedné z hlavních náplní činnosti environmentálního centra: k pokoře a pochopení druhého v jeho prostředí a historickém rámci.

1.2.1. Dušičkové autorské čtení

3. listopadu 2017

Draculescu: Tajemství řádu draka – Brian Storker

„Na více než dvou stech stránkách této knihy rozehrává autor příběhy lidí, jejichž osudy se táhne červená nit „života“ knížete Draculy. Podobnost povahových rysů hrdinů románu napříč generacemi, křehkost jejich těla a nezdolná životní síla tvoří kontrast k bledé krvelačnosti neživého vládce Valašska. Z vyprávění hrdinů příběhu, ale i z deníkových zápisků, ze záznamů dobových kronik a z výpovědí svědků je tak postupně skládána mozaika života a smrti nejslavnějšího upíra všech dob. Nesmrtelnost odkazu krve předků proti nesmrtelnosti věků krvelačné duše.

Brian Storker, vlastním jménem Pavel Buček (*1970), inženýr a bakalář managementu, absolvent Juridica na právnické fakultě UK Praha. O vampyrismus a postavu Draculy se zajímal již od dětství. Avšak až posledních několik let měl možnost se intenzivně věnovat studiu života Vlada III. Draculey, vzniku románu Dracula i studiu života a díla Brama Stokera. Do srdce Transylvánie po stopách Draculy financoval a podnikl dvě soukromé

expedice, v roce 2008 a následně v roce 2009. Poznatky ze studia a svých cest využil v knize *Dracula: Světlo a stín Řádu draka*, která je jeho prvotinou.¹

Velice poutavé tříhodinové autorské čtení bylo doplněno vyprávěním o cestách do Rumunska, promítáním krátkých filmů a křtem autorovy nové knihy. Kmotrou se stala Iveta Galbavá, zakladatelka mezinárodního klubu Slovenka, a nominování v anketě Slovenka roku v roce 2011.

1.2.2. Postel hospoda kostel

17. ledna 2018

Talk show Zbigniewa Czendlika

Obsahem talk show *POSTEL HOSPODA KOSTEL* bylo vyprávění příběhů ze života osobního, kněžského i jiného...podané humorem jemu vlastním. V průběhu 90ti minut se tak mimo jiné dotknul problematiky současného světa, o níž se rád s diváky otevřeně podílel.

Součástí pořadu byla autogramiáda knihy Zbigniewa Czendlika a Markéty Zahradníkové se stejnojmenným názvem *Postel hospoda kostel*, která vyšla v říjnu 2016 a za níž obdrželi cenu čtenářů v rámci soutěže *Magnesia litera 2017*.

Zbigniew Jan Czendlik (1964), řečený Zibi, je římskokatolický kněz polské národnosti,

působící od roku 1992 v České republice, a děkan lanškrounský. Je mediálně známý zejména díky přátelským vztahům s řadou osobností z oblasti kultury, šoubyznysu a sportu. Působí rovněž jako moderátor, např. v pořadu České televize *Uchem jehly* (2011) nebo Českého rozhlasu *Jak to vidí* (2015). Rád sportuje, dříve hrával fotbal, nyní se věnuje golfu, občas si zahraje tenis nebo lyžuje. Aktivně se podílí na charitativních a sociálních projektech různého typu, za účelem podpory seniorů či dětí s hendikepem. Založil dětský domov pro pěstounské rodiny. Je patronem psího útulku.

¹ Zdroj: databazeknih.cz - <https://www.databazeknih.cz/knihy/dracula-svetlo-a-stin-radu-draka-73370> - 28.8.2018

1.2.3. Vlastimil Vondruška – setkání se spisovatelem historických románů

3. května 2018

Oldřich z Chlumu – Román a skutečnost

Setkání se spisovatelem a historikem Vlastimilem Vondruškou nebylo jen klasickou besedou ani přednáškou, ale jak sám autor říkal, šlo o one-man-show, v níž se pokusil zábavně vyprávět o životě, své literární tvorbě a také o životě našich předků. Není to ovšem pohled obrácený jen do minulosti, protože dějiny se neustále opakují, někdy až s děsivou pravidelností.

Stejně jako Vondruškovy knihy, ani tento pořad nepostrádal nadhled, ale byl současně postaven na reálných faktech. Je toho hodně z odkazu našich předků, čím bychom se měli podle něj inspirovat. A nejen my, ale především mocní tohoto světa, protože národ, který zapomene na svou minulost, ztratí budoucnost.²

² Anotace k přednášce od Vlastimila Vondrušky

2. Environmentální programy

2.1. Dětský klub Cerheníček

Od května 2016 působí v rámci Environmentálního centra dětský klub Cerheníček, primárně zaměřený na cílovou skupinu dětí 0 - 4 roky a rodičů na mateřské dovolené. Dětský klub tak splňuje závazek rozšířit cílovou skupinu právě o ty nejmenší a přivést tak jejich rodiče do centra, kde jsou přímými svědky ekologického provozu (třídění odpadu, používání ekologicky šetrných prostředků, využívání přírodních materiálů nebo recyklování starých věcí). Tím vším se dětský klub Cerheníček snaží přispět k environmentálnímu smýšlení cerhenických obyvatel a zábavnou a nenásilnou formou tak přimět občany k šetrnému přístupu k přírodě.

2.1.1. Volná herna

V rámci dětského klubu funguje každý čtvrtek dopoledne volná herna. S finanční podporou městyse, starosty obce Marka Semeráda a vypsanou sbírkou hraček se nám podařilo zařídit velice pěkný kout, který originálními obrazy vymalovala cerhenická rodačka Helena Poláková. Zde mohou rodiče malých dětí trávit společný čas mimo zdi svého domova. Mohou se zde podělit o své zkušenosti, radosti i problémy a zároveň se dozvědět i něco nového. V tomto ohledu funguje volná herna jako komunitní centrum.

Dále je herna otevřená i každé úterý a čtvrtek, kdy působí jako odpočinkový kout pro návštěvníky knihovny.

2.1.2. Výtvarka

V rámci volné herny pořádá dětský klub Cerheníček jednou za čtrnáct dní tvoření pro nejmenší. Výtvarné techniky jsou uzpůsobeny tak, aby vyhovovaly nejmenším již od jednoho roku. S ohledem na životní prostředí pracujeme zásadně s nezávadnými materiály, jako jsou přírodniny či prstové barvy. Environmentální ráz také podtrhuje tematické rozvržení „výtvarů“.

Srpnová byla na téma voda. Z recyklovaných CD a ruliček od papíru jsme vyráběli žáby a čápy nebo z krabiček od papírových kapesníků akvářka či různé druhy sladkovodních ryb. I maminky si při tvoření zopakovaly, jaké ryby znají a jak je nejlépe výtvarně ztvárnit.

10. srpna 2017 – žáby a čápy

24. srpna 2017 – rybičky a akvářko

Září pak bylo ve znamení sklizně a úrody. Mnoho zábavy jsme si užili, když jsme malé prstíčky učili žmoulat kuličky papíru, aby vytvořily zrnka kukuřice, či obtiskávat opravdová jablíčka na siluety stromů. A protože byl na svatého Václava volný den, využili jsme ho k náročnějšímu tvoření a ze šišek a modelíny jsme dělali ježky, ti menší roztomilé strašáky z ruliček od toaletního papíru.

14. září 2017 – úroda

28. září 2017 – sváteční výtvarka – ježci a strašáci

Na říjen jsme pak měli naplánováno spoustu akcí, jako drakiádu nebo dušičky, ale i přesto jsme stihli úžasné lístečkové tvoření, při kterém jsme si užili všechny barvy podzimu a vytvořili tak barevné ježky a dekorační věnečky. Zároveň jsme s překvapením zjistili, kolik různých, v létě nenápadných druhů listnatých stromů roste v okolí Environmentálního centra.

12. říjen 2017 – lístečkové tvoření

I listopad byl plný práce, ale zvládli jsme vyrobit úžasné a originální lampiony. Zúžitkovali jsme, co šlo, ale základem všeho byl papír na pečení. Přece jenom bezpečnost je bezpečnost. A naše lampiony opravdu zazářily na lampionovém průvodu.

9 listopadu 2017 – lampiony

Prosinec pak byl již zcela vánoční. Z obtisků maličkých ručiček jsme vytvářeli originální vánoční přání se stromečky a andělíčky. A kolik zábavy jsme si užili při pečení a zdobení vánočních perníčků. Přitom jsme si zopakovali, čím jsou pro nás vánoční svátky tak důležité.

7. prosince 2017 – předvánoční výtvarka – vánoční přání

14. prosince 2017 – pečení perníčků

V lednu jsme si pak připomínali sníh, který nám zrovna v tomto měsíci tolik chyběl. Vytvořili jsme krásné sněhuláky a prostřednictvím rozličných výtvarných technik rozvíjeli jemnou motoriku a pinzetový úchop u nejmenších. Dokázali jsme tak na ledě roztančit bruslaře i tučňáky.

11. ledna 2018 – sněhuláci

25. ledna 2018 – Klovatina, inkoust a zmizík

V únoru jsme si připomněli svatého Valentýna (uznáváme, že tento svátek je nepůvodní, ale nevyužijte toho data a neudělejte si pár růžových dekorací). Bohužel nás skolila nemoc, a tak se únor omezil jen na jedno tvoření.

15. února 2018 – srdíčkové tvoření

Zima se tento rok ukázala až na konci února a začátkem března, proto vůbec nevadilo, že jsme první březnovou výtvarku věnovali výrobě pomyslných krmítek pro ptáčky (a přitom si zopakovali, jaké druhy přezimujících ptáků známe a čím je můžeme krmit) s opravdovým krmením. Poté jsme se vypravili na zahradu a ptáčky opravdu nakrmili. A lední medvědi jen doplnili atmosféru studeného předjaří.

Koncem března se však již dostatečně oteplilo a konečně jsme se mohli věnovat jarním aktivitám. Tedy tvoření ptáčků – tentokrát stěhovavých, kteří se k nám již začali z teplých krajů vracet. A taky sněženkám, které u nás díky zmatenému počasí kvetly již v lednu.

1. března 2018 – krmítka a medvědi

22. března 2018 – ptáčci a sněženky

V dubnu jsme již byli všichni natěšení na jaro, a tak jsme si pomalovali (opět různými technikami vhodnými pro nejmenší) a vyrobili vlastní květináče a zasadili do nich bylinky. Na výběr bylo několik druhů: majoránka, bazalka, tymián a další. Diskuze, které se nad tématem bylinek rozvinula, byla téměř nekonečná.

Koncem dubna jsme se snažili výtvarně ztvárnit filipojakubskou noc. Starý pohanský svátek odkazující na keltskou tradici jsme si nemohli nechat ujít a vyrobili spoustu čarodějnic a nakreslili přešrše ohýnků.

12. dubna 2018 – květináčky a sazeňičky

26. dubna 2018 – čarodějná výtvarka

Co jiného dělat v květnu než vyrábět květy. A tak jsme obtiskali snad všechno, co se dalo, z různých pet lahví krásné sakury, z vidliček tulipány a z míchátek gerbery a pampelišky. Prostě květinová výtvarka. A kdy že který kvítek kvete? To bylo také tématem k zamyšlení.

Poslední výtvarka pak byla věnovaná těšení se na prázdniny, protože bylo takové horko, že i při tvoření zmrzlin jsme se pořádně zapotili. Do toho jsme ještě vytvořili krásné melouny a doufajíce v příchod dešťů také barevnou duhu. Počasí se letos opravdu zbláznilo, takže že by na té klimatické změně něco bylo?

17. května 2018 – Květy

31. května 2018 – Pěnová výtvarka

2.2. Ostatní environmentální programy

2.2.1. Sovy, sovy, sovičky

Program pro mateřské školy a první ročníky základních škol.

Program má za cíl přiblížit život těchto lesních živočichů s využitím voliér v zahradě Environmentálního centra. Děti nejprve motivujeme povídkou o skřítkovi Cerheníčkově a sovách, pokračujeme přednáškou přímo u voliér, kde si povíme o životě výra a puštíka. Děti zde zjistí, jak sovy žijí ve svém přirozeném prostředí, jak se chovají v určitém období v roce a proč u nás ve voliéře jsou, co nebo kdo je jejich největším nepřítelem. Seznámí se s dalšími druhy sov (kalous a sýček) a naučí se je poznávat podle vzhledu i podle hlasu. A na závěr si sovu vyrobí. Máme několik různých možností, z čeho, jak a jakou sovu si vyrobit, přizpůsobených věku a dovednosti dětí.

Cílem programu je poznat základní druhy sov a podle vzhledu a hlasu je rozpoznat i ve volné přírodě. Zároveň naučit děti, jak se zachovat najdou-li zraněného volně žijícího živočicha.

2.2.2. Třídíš, třídím, třídíme

Program pro první i druhý stupeň základních škol.

Program má za cíl nejen osvěžit dětem správné třídění odpadů, ale zároveň je i uvést do problematiky odpadů obecně. Jak odpad vzniká a jak se s ním vypořádat. Ukázat, že vhozením do správné popelnice cesta odpadu nekončí, ale pokračuje a vede mnohem delší život, než bychom si byli ochotni připustit.

Během hodiny a půl se děti snažíme naučit recyklačním značkám, co znamenají a jak mohou pomoci ve správném třídění. Zabrousíme i na pojmy, jako je „zero waste“, „greenwashing“ nebo „upcycling“. Na základě obrázků a 3D předmětů ukážeme dětem, jaké nesmysly jsou dospělí schopní vymyslet, aby lépe nabídli produkt ke koupi, a vysvětlíme jim, že odpovědnost leží na každém jednotlivci.

Cílem programu je nejen naučit třídít, ale i orientovat se v oblasti spotřebního zboží a uvědomit si celosvětový dopad, jaký produkování odpadu má.

2.2.3. Rumcajs slaví narozeniny

Program pro první stupně základních škol

Program byl připraven u příležitosti padesátých narozenin loupežníka Rumcajse. Děti většinou tuto pohádkovou postavu znají, a tak v rámci diskuze dáme dohromady, kdo Rumcajs byl a kde žil. Následuje pak orientace na slepé mapě České republiky, kde Jičín leží v porovnání s Cerhenicemi a jak to poznáme na slepé mapě. Jičínem protéká řeka Cidlina, zatímco Cerhenicemi potok Káča, který se vlévá do Výrovky.

Dále pokračujeme četbou první kapitoly z knihy O Rumcajsovi a loupežnickém synku Cipískovi, Albatros 1973. Záměrně jsme vybrali starší vydání, protože obsahuje pojmy, které v dnešní době nejsou tak obvyklé a nutí děti k většímu zamyšlení. Ujistíme se, že děti vědí, kde najdou žaludy a jak vypadá roj divokých včel, který se zabydlel v Rumcajsových vousech.

Dále se zabýváme sociální nespravedlností konce 18. století a porovnáváme s dneškem. Na závěr se zabýváme samotným pojmem loupežník. Během celého programu promítáme prezentaci a děti mají k dispozici pracovní listy.

Program propojuje hned několik disciplín: četbu, orientaci v mapách, základní poznání města Jičína a okolí, přírodopisné prvky a historické souvislosti.

2.2.4. Padá listí ze stromů

Program pro mateřské školy.

Jednoduchý program pro nejmenší naučí základní druhy listů a dřevin. Uvědomí si rozdíl mezi jehličnatými a listnatými stromy, mezi stromem a keřem. Podrobněji se seznámí s dubem, bukem, břízou, lípou, lískou a habrem, tedy stromy našeho okolí. Poznají jejich plody a pochopí rozličné využití dřeva.

2.2.5. Co dělají ptáčci v zimě

Program pro mateřské školy a první stupně základních škol.

Děti se naučí rozlišovat mezi ptáky stěhovavými a zimujícími, přičemž hlavní důraz je kladen na zimující druhy a jak jim zlepšit zimní měsíce u nás. Seznámí se s nejznámějšími zástupci hrabavých, dravců a pěvců.

V druhé půli se pak věnujeme tomu, jaká semínka jim nasypat do krmítka. Slunečnice, len, mák a sezam. Děti se rozdělí do skupin a dostanou hromádky semínek, která mají přiřadit ke správné rostlince a v nejlepším případě i poznat, o jakou rostlinu jde.

Na závěr si pak vyrobí ptáčky na krmítka a jdou společně nasypat do krmítek v zahradě Environmentálního centra.

2.2.6. Média a my

Program pro druhý stupeň základních škol a první ročníky středních škol.

Program vznikl ve spolupráci s Českým rozhlasem a uvádí žáky do světa médií. Snaží se je navést, jak nejlépe poznat relevantní informaci a proč se některá média snaží za každou cenu uvádět senzace. Ukazuje, jak je jednoduché manipulovat s veřejným míněním a ukazuje to na příkladech z minulosti (například legendární debata Nixon x Kennedy).

Děti se na závěr rozdělí do skupin a snaží se zpracovat jednoduchou informaci více způsoby a to pak prezentovat svým spolužákům.

2.3. Kroužek přátel přírody a myslivosti

Od února 2017 funguje při Environmentálním centru kroužek přátel přírody a myslivosti pod vedením Vlastimila Cintla. Od září 2017 jsou pak dalšími vedoucími koordinátorka centra Markéta Ulvrová a Miloslav Chlumský. Kroužek se schází jednou týdně. Jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek odpoledne a následující týden nepravidelně o víkendech.

S dětmi chodíme do přírody – pozorovat, poučit se, sportovat, hrát hry apod. V případě špatného počasí a zimních dnů (či odpoledne, kdy je již tma) využíváme prostor Environmentálního centra.

V průběhu roku také zorganizujeme několik výletů s naším zaměřením, jak krátkodobějšího charakteru, tak i celodenních (obory, muzea, záchranné stanice, výstavy atd.). V minulých dvou ročnících se nám podařilo zorganizovat i několikadenní pobyt (Orlické hory, Krkonoše, Šumava).

U všech akcí je kladen důraz na minimální finanční nároky ze strany dětí. Vše je ale samozřejmě závislé

lé na získání finančních prostředků, čili tyto otázky řešíme operativně dle možností.

2.4. Stálá spolupráce se Základní školou Cerhenice

Se Základní školou Cerhenice spolupracujeme na krátkodobých a několika dlouhodobých projektech, kterých, jak doufáme, bude jenom přibývat. Vzájemnou interakcí odpovídáme na potřeby školy a snažíme se poskytnout další příjemné zázemí pro cerhenické žáky.

2.4.1. Mikroskopy

Projekt v rámci 7. třídy ukazuje svět mikroorganismů.

Žáci se seznámí nejprve s mikroskopem (různými druhy) a jeho částmi. Naučí se práci s mikroskopem a jejím zásadám. Upozorníme je na časté chyby při mikroskopování a naučí se sestavit si vlastní mikroskopický preparát. Nadále pak zkoumají přírodu pod drobnohledem a to jak na základě vlastních preparátů, tak těch trvanlivých, které máme v Environmentálním centru k dispozici. Na závěr se pak naučí vést pracovní protokol o svém pozorování.

2.4.2. Osázení truhlíků

Projekt pro 9. třídu.

Navazuje na minulý rok. Žáci se rozdělí do tří skupin a mají za úkol se po celý školní rok starat o svůj truhlík. Na podzim sklídit úrodu (je-li nějaká) a uvědomit si, co s truhlíkem dále, zda tam něco přežije zimu či ne, jestli bude třeba něco dosadit nebo naopak něco vykopat. Výsledkem byl letos jeden okrasný truhlík a dva užitkové.

Cílem je uvědomění si přírodních cyklů. Každá rostlina potřebuje něco jiného a ne všechny druhy se snášejí dohromady v jednom truhlíku. Některé jsou agresivnější, jiné zase křehké. To všechno by si žáci měli uvědomit při starání se o svůj truhlík.

2.4.3. Noc s Andersenem

Letos zorganizovaná pro 8. třídu Základní školy Cerhenice s tématem: Vznik republiky. Žáci využili všech prostor Environmentálního centra a hledali důležité informace, které je dovedly ke správným odpovědím na otázky týkající se stoletého výročí naší samostatnosti.

2.4.4. Exkurze na skládku v Radimi

Environmentální centrum pomohlo zorganizovat návštěvu skládky Radim pro 8. a 9. třídu, kde děti provedl její ředitel a místostarosta Radimi Karel Mrázek. Dozvěděli se tak tou nejlepší formou vše o zpracování odpadů a jejich dalším využití.

2.5. Příměstský tábor se skřítkem Cerheníčkem

16. – 20. července 2018

V letošním roce poprvé se uskutečnil pod hlavičkou Environmentálního centra příměstský tábor. Vzhledem k uzavření školky po dobu celých dvou měsíců jsme museli rozšířit věkovou skupinu pro děti od 4 let, což nám způsobilo nemálo organizačních komplikací, ale vzhledem k dobrému personálnímu zajištění se nám i požadavky malých dětí podařilo uspokojit, takže se nikdo nenudil a nikoho jsme „nepřetáhli“. Na druhou stranu jsme díky tomu měli možnost využít prostory mateřské školky, které jsou pro konání příměstského tábora výhodnější než prostory Environmentálního centra.

Celým táborem provázela skřítek Cerheníček a každý den byl věnován některému z environmentálních témat: květiny, sovy, les, voda, odpady. Každý den z týdnu byl věnován jednomu tématu a cílem bylo, aby děti poznaly květiny, které rostou v tomto období v jejich blízkosti. Stejně tak se naučily poznávat stromy nebo rozpoznávat druhy sov (k tomu jsme samozřejmě využili obydlí volier v Environmentálním centru).

Využili jsme i Spolkového domu a udělali si celodenní výlet do Cerhýnek, díky firmě Remax obohacený i skákacím hradem. A protože bylo léto, vydali jsme se vykoupat do Vodního

světa v Kolíně. Závěr tábora již byl opakovací a odpočinkový. V soutěžích a hrách si děti procvičily, co se naučily, a přidali jsme i třídící hry.

Tábor se skřítkem Cerheníčkem by se nikdy nemohl uskutečnit bez pomoci spousty lidí.

Děkujeme za finanční a morální podporu starostovi městyse Cerhenice Markovi Semerádovi. Učitelům ZŠ Cerhenice Janě Truhlářové a Ivo Jelínkovi, učitelce MŠ Velim Ivaně Hrbkové a maminkám dětského klubu Cerheníček Luce Hrbkové, Heleně Soukupové a Evě Siberové. Panu Chlumskému za přednášku o sovách, paní Faltové za úklid (byl potřeba). Firmě Remax za půjčení a instalaci skákacího hradu (škoda, že jsme nenahráli nadšeně Jůůůůůůůůůůůů, když ho děti uviděly), paní Polákové za grafický návrh skřítky Cerheníčka a v neposlední řadě panu Františku Soukupovi za úžasné povídky se skřítkem Cerheníčkem, které nás celým táborem provázely.

3. Akce pro veřejnost

3.1. Přednášky

Pořádáním přednášek se v Environmentálním centru snažíme přiblížit co nejširší škálu témat. Vybrali jsme proto přednášky, které rozšiřují obzory a přistupují ke globálním problémům dnešní doby. Ukazují, jak se dají řešit různé životní situace a jak to neznámé „environmentální“ vlastně zapadá do našich životů.

3.1.1. Gymnastika myšlení - Mozkový jogging dle Evy Hrazděrové

3. října 2017

Přednáška věnovaná seniorům ze společnosti Elpida, která pomáhá seniorům stát se samozřejmou, sebevědomou a respektovanou součástí naší společnosti.

Eva Hrazděrová se jako „učitelka, později i logopedická asistentka věnovala celý život s velkou péčí dětem, které měly specifické poruchy učení. Absolvovala řadu kurzů, jako například ONE BRAIN - VI stupňů, metoda Dílčího oslabení výkonu ap. „Při odchodu do důchodu pro mě bylo nepředstavitelné, že bych se izolovala od dětí i dospělých a využila jsem nabídku Ing. Steinové a prošla vzděláním pro lektory paměti. Považuji tuto moderní formu posilování myšlení za velmi potřebnou. Neboť platí, že duševní zdraví, flexibilita, spokojenost a samostatnost se má opečovávat a hýčkat. Snažím se o seriózní, kultivovaný a aktivní přístup k životu. Přispívám k tomu, aby lidé nebyli osamocení a mohli potkávat třeba i nové kamarády nebo přátele. Zatím jsem spokojena, že cestu ke mně si nacházejí lidé velmi širokého věkového rozpětí, dokáží se zasmát, být kreativní.“

Pokud je vám už víc jak 55 let a chcete spoléhat na svůj mozek, chcete být dlouho soběstační, chcete motivaci k trénování paměti, chcete se setkávat s novými přáteli, chcete pomáhat i svým vnoučatům se školou.“³ Gymnastika myšlení ukazuje, jak trénovat paměť, koncentraci, pozornost, řeč, slovní zásobu, orientaci, logické myšlení i myšlení v souvislostech a představitost.

3.1.2. Antarktida a Arktida – české polární stanice

29. listopadu 2017

RNDr. Václav Pavel, Ph.d.

Přednáška o polárním výzkumu. Přednášel RNDr. Václav PAVEL, Ph.D. - ornitolog a polární logistik na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích, na Univerzitě Palackého v Olomouci, v současnosti působí také jako zástupce ředitele Českého antarktického nadačního fondu.

³ https://elpida.cz/page.php?page=86&event_id=4051 (30.8.2018)

Svou vědeckou práci směřuje zejména na ornitologický výzkum v horských a polárních oblastech. V uplynulých letech se zúčastnil řady expedic do polárních oblastí na obou zemských pólech a pracoval na českých polárních základnách v Arktidě i Antarktidě. Během jeho výprav vznikly unikátní série fotografií živé i neživé přírody a života českých vědců v polárních krajích.

3.1.3. Alternativní životní styl: O sobě rozhoduje každý sám

16. února 2018

První přednáška z dlouhodobého (v plánu je rok přednášek) cyklu: Cesty ke zdraví. Úvodní slovo na přednášce a setkání s některými lektory měla Alena Prokopová, která je odborným garantem celého cyklu. Snaží se navést ke zdravému postoji k životu bez přemíry chemie a civilizačních přežitků. Celý cyklus tím zohledňuje základní environmentální témata: citlivý přístup k přírodě i k sobě samému.

Lektoři nejsou „borci z velkoměsta“, ale lidé, kteří mají vztah k našemu místu / regionu (žijí zde, případně zde provozují svou praxi, pravidelně sem jezdí např. na chalupu). Předávají svou osobní zkušenost s nějakým konkrétním způsobem, jak si zlepšit své zdraví a - obecněji - jak získat pozitivní a zodpovědný vztah ke svému životu. Nejde o rutinní, profesionální lektory – podstatný je otevřený kontakt s lidmi, kteří mají zájem o jednotlivá témata a obecně o to, jak proměnit k lepšímu sebe, své vztahy a tím samozřejmě i svět kolem sebe.

3.1.4. Síla doteku: Kraniosakrální terapie

23. března 2018

Druhá přednáška z Cyklu přednášek Cesty ke zdraví. Lektorka: Alena Prokopová

Přednáška z cyklu Cesty ke zdraví přibližuje nejmodernější západní terapii prováděnou rukama. Dotek o váze motýlího křídla přináší hlubokou relaxaci pro tělo, mysl i duši. Směřuje k nejhlubším kořenům různých problémů - od bolavých zad přes stres, nespavost a deprese až např. k poruchám imunity.

Vědecky ověřená metoda je v zahraničí běžně používaná v rámci zdravotních systémů. V USA, Francii, Velké Británii či Austrálii se studuje na vysokoškolské úrovni.

3.1.5. Tradiční čínská medicína v praxi

20. dubna 2018

V pořadí třetí přednáška z cyklu Cesty ke zdraví. Lektorka: Lada Novotná, terapeutka čínské medicíny.

Seznámení s 5000 let starou a ověřovanou metodou, jejímž cílem není pouze uzdravovat, ale zejména působit preventivně a chránit člověka před vznikem nemoci. Jde o celostní přístup – tedy chápání zdraví člověka jako působení vnitřní i vnější harmonie, jako působení fyzických i psychických sil. Na přednášce jsme se dozvěděli, kde a jak poznáme disharmonii v těle, jak bychom se měli chovat v jednotlivých ročních obdobích, co jíst, jak cvičit.

Tradiční čínská medicína má k dispozici několik metod, jak nastolit harmonii v těle. Využívá byliny, akupunkturu, léčivé cvičení Qi gong, moxování, baňkování, masáže a v neposlední řadě i dietetiku.

3.1.6. Reflexní terapie pro zdraví a pohodu

18. května 2018

Čtvrtá přednáška z cyklu Cesty ke zdraví. Přednáší Ing. Hana Fedora Smejtková, terapeutka těla a duše.

Známá lektorka představila jednu z nejstarších původních metod – reflexní terapii, která vychází z projekce lidského těla do plošek a nártů nohou a spočívá v pozitivním ovlivňování zdravotního stavu jedince jednoduchým mačkáním příslušných reflexních plošek na nohách.

Reflexní terapie je zároveň metoda diagnostická, terapeutická i preventivní, stojí na pomyslném mostě mezi klasickou a alternativní medicínou. Širší souvislosti, včetně vzájemného propojení psychiky, emocí a fyzických funkcí těla pak nabízí její propojení s čínskou medicínou a psychosomatikou.

3.1.7. Opravdové jídlo

22. června 2018

Pátá přednáška z cyklu Cesty ke zdraví. Přednášející je Vendula Šikolová, zakladatelka Paleo a SCD pekárny (to znamená, že pečou pečivo bez cukru, obilí, škrobu a mléka)

Palačinky z kokosu? Tvaroh z kaštanů? Muffiny pouze z jablek a vajec? Chleba nebo knedlíky z banánů?

Seznámili jsme se s různými alternativními surovinami, jako jsou například „mouka“ z jablek, banánů, mandlí či kokosu, sirup z čerstvých datlí, kaštanové pyrė, kokosové máslo a další. Dozvěděli jsme se, jaký vliv mají ořechy a zdravé tuky na náš organismus.

Zjistili jsme, že i malými změnami ve svém jídelníčku můžeme výrazně ovlivnit fyzické i psychické zdraví k lepšímu. Nebyla to jen teorie, ledacos během povídání ochutnali a dostali praktické rady, jak toto téma uchopit v běžném životě.

3.2. Celodenní akce

V podstatě se nejedná o akce, které by trvaly celý den, ale co se týče příprav, nejde ani tak o akci celodenní nýbrž minimálně týdenní, v některých případech i měsíční. Domluvit a doladit celý program tak, aby byla zábava po celé dvě hodiny, je někdy opravdu výzva. Navíc se snažíme, aby všechny akce námi pořádané měly alespoň jedno environmentální téma. Na všech akcích třídíme odpad a snažíme se o minimální zátěž životního prostředí. Potraviny si připravujeme většinou sami, nevyužíváme polotovary a snažíme se podpořit komunitní život v obci.

3.2.1. Rozloučení s prázdninami: Bublínkový den

2. září 2017

Zábavná akce nejen pro děti. Při tvoření bublin je vždycky zábava a tak jsme s nimi na různých stanovištích zažili spoustu legrace. Vyráběli jsme obří bublifuky a s těmi pak soutěžili o největší bublinu. S bublinami jsme i malovali a kreslili. I počasí se na nás usmálo a dokonce po několika dnech vysvitlo sluníčko.

Akci jsme spojili se soutěží o nejlepší cerhenickou buchtu a z 18 donesených vzorků bylo opravdu co ochutnávat. Piknik podpořil komunitní život obce.

3.2.2. Den otevřených dveří

23. září 2017

Přehled toho, co nabídlo Environmentální centrum v loňském roce: komentované krmení sov od Miloslava Chlumského, povídání o včelách od místního včelaře pana Komárka spojené i s prodejem medu a dalších včelích výrobků. Měli jsme ochutnávku z kurzů vaření od paní Miluše Kamitzové (v současné době vaří v restauraci Paparáda v Sokolči), proběhly ukázky cvičení maminek s dětmi a na závěr divadélko pro děti – maňásková pohádka o Budulínkovi v podání paní Ivany Hrbkové.

Jako doprovodný program byla v zahradě envicentra k dispozici vědomostní hra o ekosystémech a bosá stezka připravená kroužkem přátel přírody a myslivosti. V tvořivé dílničce vznikly panenky z makovic a sluníčka z obilných klasů.

3.2.3. Drakiáda

22. října 2017

Drakiáda je jednou z klasických akcí pořádaných po celé republice. V říjnu proběhla i u nás. Cerheničtí hasiči se postarali o oheň, na kterém bylo možné opéct si, co kdo donesl nebo se prostě ohřát. Celou akci pak zpestřili soutěže. Jenom ručně dělaných draků, kteří by létali, nebylo mnoho.

3.2.4. Strašidelné tvoření s diskotékou

26. října 2017

Nemohli jsme odolat krásnému podzimu, a tak jsme o podzimních prázdninách zorganizovali strašidelné tvoření, z kterého se vyklubal strašidelný den. Děti byly převlečeny v kostýmech čarodějnic, kouzelníků a dalších přízračných postav typických pro dušičkové období.

Zdůraznili jsme význam tradice Dušiček, abychom ho odlišili od komerčního svátku Halloween.

3.2.5. Karneval v Cerheníčku

24. února 2018

Masopust v Cerhenicích tradičně pořádají Sokolové a jde v duchu tradic. S ohledem na naše nejmenší, které si karnevalové veselí v Sokolovně úplně dopřát nemůžou, jsme i pro maličké uspořádali karneval a to tak, aby se nekryl s akcemi Sokolů, jimž nechceme nijak konkurovat, pouze rozšířit nabídku a cílovou skupinu.

3.2.6. Velikonoční tvoření

30. dubna 2018

Abychom si užili jaro, opět jsme využili velikonočních prázdnin a zorganizovali malé velikonoční tvoření jarních dekorací. Vyzdobili jsme i Environmentální centrum a to nejen dekoracemi, ale i povídáním o Velikonocích, tradičních úkonech a významu Velikonoc v křesťanském světě.

3.2.7. Den Země

21. dubna 2018

„Den Země je den věnovaný [Zemi](#) a každoročně se koná 22. dubna. Tento svátek je ovlivněn původními dny Země, které se konaly při oslavách jarní rovnodennosti 21. března a oslavovaly příchod jara. V moderním pojetí jde o ekologicky motivovaný svátek upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí. Historie vyhlášení tohoto dne sahá do roku 1969, kdy především John McConnell začal volat po vzniku mezinárodního dne Země a v rámci těchto snah vytvořil i vlajku Země. První Den Země byl slaven 22. dubna 1970 v San Francisku. OSN začala tento svátek slavit o rok později (1971). V roce 1990 se k Americe připojil i zbytek světa a 22. duben se stal Mezinárodním dnem Země.

Dnes slaví Den Země víc jak miliarda lidí ve více jak 193 státech světa. Den Země se tak stal největším sekulárním svátkem, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost.“⁴ Jak by se tedy mohl neslavit v Cerhenicích? Tentokrát jsme se do toho zapojili s Cerheničkem. Pro malé i velké děti jsme připravili originální soutěže, hry a aktivity s přírodní tematikou. Úplně všichni jsme se procvičili v třídění odpadu, zjistili, jaké poklady živé i neživé přírody ukrývá Boreček, zaskákali si v pytlích a chytli i rybu. Na závěr jsme poseděli u táboráku a opekli si buřty a založili hřbitov odpadků. Za rok jeho obsah vykopáme a uvidíme, který odpad zetlel, a který zůstal nepoškozený.

3.2.8. Cerheniček slaví narozeniny

30. června 2018

Koncem června oslavil Cerheniček na Keltském hřišti svoje první narozeniny. Při hrách a soutěžích děti využily přírodní materiály nebo předměty, které by jinak skončily v popelářském voze. Např. PET lahve se proměnily v pestrobarevné kuželky, kutálení vesele pomalovaných pneumatik prověřilo šikovnost dětí, pexeso s přírodninami jejich postřeh, rybičky s magnety zase procvičily jemnou motoriku. Nechybělo ani malé tvoření – malování na kameny a společné dílo - mandala z barevných písků. Rozvernou tečkou za celým odpolednem byly závody na odrážedlech a sladkou třešničkou pro každého roztomilé soví muffinky.

3.3. Ostatní akce

⁴ https://cs.wikipedia.org/wiki/Den_Zem%C4%9B

3.3.1. Tvořivá dílna: Podzimní kytice

26. září 2017

Podzimní kytice ze sušených květin, organzy a korálků pod vedením zkušené květinářky. Jedním slovem prostě nádhera. Využíváme přírodní materiály a poznáváme druhy květin, které jsou vhodné k sušení. Dílna byla určena pro všechny věkové skupiny, nejen pro děti. Zúčastněným seniorům pomohla zlepšit jejich pohybové schopnosti (nácvik jemné motoriky). V obecné rovině se arteterapie podílí na vzpomínání (procvičování paměti), které se zpětně promítá do vlastní tvorby seniorů.

3.3.2. Podzimní bazárek a sbírka pro kojenecký ústav

7. října 2017

Nevyhazujte přebytečné nebo nepotřebné věci. Rozhodli jsme se věnovat věci, které už našim dětem posloužily. A to tam, kde je to opravdu potřeba: Dětskému centru při Thomayerově nemocnici. Cerheníček zajistil předání i takových věcí, které se na bazárku neprodaly. Nashromážděny byly jakékoliv hračky, hygienické potřeby - pleny, ubrousky, kosmetika..., dále jídelní potřeby, lahvičky, hrnečky, dudlíky (i použité), pyžámka, kočárky, autosedačky, jídelní židličky, oblečení. Pro větší děti pak výtvarné potřeby a pro venkovní hrátky např. motorky, odrážedla, bábovky. Potřeby využijí především miminka do 1 roku, předškoláci, ale i ostatní děti v centru do 12 let.

3.3.3. Tvořivá dílna: Adventní věnce

24. listopadu 2017

Jak si zkrášlit dobu adventu jinak než výrobou adventních věnců. I tato tradiční aktivita se dá environmentálně využít. Jaké druhy jehličnatých či listnatých stromů jsou na věnce nejlepší? Jedle, smrk, borovice, zerav nebo snad zimostřez? Na výrobu věnců bylo použito chvojí z nezbytných prořezávek.

3.3.4. Beseda s občany: Máte plnou popelnici?

25. dubna 2018

Beseda byla zorganizována s ohledem na novou svozovou politiku městyse. Komunální odpad se od 1. května 2018 sváží pouze jednou týdně a problematika třídění a dalšího využití odpadů se vrací čím dál palčivěji. Environmentální centrum proto uspořádalo besedu s místostarostou Radimí a ředitelem radimské skládky Karlem Mrázkem a starostou městyse Cerhenice Markem Semerádem o tom, k čemu je třídění a jaké jsou výhledy s nakládáním s odpadem do budoucna. Všechno totiž nasvědčuje tomu, že na obce bude vyvíjen velký tlak na snižování komunálního odpadu a to tím nejjednodušším způsobem: zdražováním.

3.3.5. Výstava patchworku

28. dubna 2018

Krásný příklad recyklování starých látek. Není třeba všechno vyhodit. I ze zdánlivě nepotřebných kousků se dají ušít nádherné deky. Výstava patchworku s Ludmilou Kotočovou proběhla ve Spolkovém domě v Cerhýnkách.

3.3.6. Pouťový bazárek

19. května 2018

Podzimní bazárek jsme zorganizovali i během cerhenické poutě, kdy je největší šance zboží prodat. Neprodejné zboží opět věnujeme do dětského centra při Thomayerově nemocnici. Bazárek se konal na zahradě Environmentálního centra a ukázal tak další z možností oživení tohoto veřejného prostoru.

3.4. Kuzy a školení konané v Environmentálním centru

3.4.1. Škatulátka batolátka

od září 2017

Lektorky kurzů Fitmami: Michaela Náhlovská a Eva Siberová

Cvičení pro rodiče s dětmi na mateřské dovolené probíhá dvakrát týdně, od února 2018 pouze jednou týdně. Rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, prohlubuje kontakt rodiče s dítětem a zpřesňuje smysly a reakce malých dětí. Během cvičení využíváme jednoduchých básniček a písniček, které si ty starší dokáží zapamatovat a postupem času i říkat nebo zpívat.

3.4.2. Tvoření s Klárou

od října 2017 - pouze do konce pololetí, tedy do ledna 2018; úterky od 16:30 do 18:00

Kroužek tvoření pro děti na prvním stupni základních škol pod vedením Kláry Švancarové. Využívá hlavně přírodních materiálů a ve své tvorbě odráží roční období. Vzhledem k názorovým rozporům ohledně organizace byl kroužek zastaven.

3.4.3. Angličtina pro předškoláky

od listopadu 2017; pondělky od 16:00 do 17:00

Lektorka: Mgr. Markéta Krčmářová

V tomto roce se ve školce nepodařilo spustit slibované kurzy angličtiny. Aby děti nezahálely, rozhodli jsme se poskytnout zázemí Environmentálního centra s laskavým souhlasem pana starosty Marka Semeráda.

3.4.4. Víkendový kurz Qi Gongu – Gui Gen (návrát ke kořenům)

21. - 22. dubna 2018

Lektorka: Lada Novotná, terapeutka tradiční čínské medicíny

Qi gong (čchi kung) je tělesné cvičení pro udržení zdraví. Je to práce s energií – životní energií, která je základní hodnotou tradiční čínské medicíny. Qi gong je jedním z pěti základních pilířů péče o zdraví dle tradiční čínské medicíny.

Qi gong má hodně forem a my se učili formu – Gui Gen, což je v překladu návrat ke kořenům. Jedná se o cvičení na základní orgány v těle podle pěti prvků – srdce, slezina, plíce, ledviny, játra

Cvičení nám pomohlo v harmonizaci energie v těle, v uklidnění, soustředěnosti, v posílení energie těla a ve zprůchodnění bloků v organismu.

3.4.5. Lekce jógy

od června 2018; středy od 17:30

Lektorka: Radka Sezimová

„Jóga je systém tělesných a duševních cvičení pocházejících z Indie. Slovo „jóga“ pochází ze sanskrtu a znamená ve svém původním významu „sepětí, pevné spojení, nerozborný vztah“.

V moderní společnosti existují problémy, které působí na všechny zmíněné aspekty. Výhody dnešního životního stylu jsou protikladné. Pohodlí a rychlost pohybu získáváme na úkor tělesného zdraví. Technika nám umožňuje omezit tělesnou námahu na minimum, což však způsobuje ztuhlost svalů a jejich oslabení. Sedavý způsob života vyvolává bolesti zad, šije, ztuhlost končetin a obtíže při chůzi. Nadměrné sledování vizuálních médií vede k bolestem hlavy a přetěžuje zrak.

Mentální napětí ve společnosti, založené na konkurenci a výkonu, odčerpává vnitřní rezervy organismu a vytváří problémy způsobené stresem, jako například nespavost, poruchy trávicích orgánů a nervového systému. Jestliže toto napětí pravidelně nevyvažujeme chvilkami relaxace, kvalita

našeho života se naruší. Moderní myšlenkové trendy jsou spojením a přetavením starých a nových myšlenek. Umělé hodnoty, které vyrůstají ze ziskuchtivosti a sobeckého zájmu, vedou k odcizení od duchovního cíle života. Ztráta víry může vést až ke ztrátě vlastní identity. Při všech těchto problémech nám pomáhá jóga. Po stránce tělesné zmírňuje nespočetné množství onemocnění. Cvičení ásan posiluje tělo a navozuje pocit zdraví.“⁵

Z těchto důvodů jsme se v Environmentálním centru rozhodli zavést lekce jógy.

3.4.6. Kurz první pomoci

14. června 2018

Lektor: Jan Veselý, záchranář Kolín

Je důležité znát správné postupy první pomoci před příjezdem záchranné služby. Ne každý si uvědomuje, že než se objeví záchranáři, tak vy budete těmi, kdo budou poskytovat život zachraňující úkony- zástavu masivního krvácení, resuscitaci, bezvědomí... Víte, jak byste dokázali v těch krizových situacích pomoci? Pomoci vašemu blízkému nebo komukoliv jinému?

Kurz první pomoci zaměřený speciálně na děti, který se hodil nejen pro maminky v Cerheníčku.

3.5. Další důležité mezníky v chodu Environmentálního centra

Mezi další řadíme akce, které s chodem Environmentálního centra přímo nesouvisejí, ale přesto je nelze vynechat. Položení koberce v herně nám umožnilo začít s kurzy cvičení pro rodiče s dětmi, od září sbíráme víčka. Krabice je v zádveří ve chodu do centra, zorganizovali jsme vánoční focení i Mikuláše, zúčastnili jsme se Vítání jara v Pečkách a propagovali zde naše centrum.

Největší akcí v tomto ohledu bylo zorganizování vánočního jarmarku v Cerhenicích, který byl plně v režii koordinátorky, stejně tak jako nasvícení vánočního stromu (ve spolupráci s elektrikářem Petrem Zárubou a Václavem Hanušem). Domluvení pódia a všech stánků představovalo řadu výzev, ale nakonec se většinu podařilo zdárně vyřešit.

6. září 2017 – položení koberce do dětské herny

od 5. září 2017 (mezinárodní den charity) – Sběrka víček (stále probíhá)

1. - 4. prosince 2017 – Vánoční focení

3. prosince 2017 – Rozsvícení vánočního stromu v Cerhenicích

5. prosince 2017 – Mikuláš v Cerheníčku

24. března 2018 – Vítání jara v Pečkách

jaro 2018 – Přihlášení cerhenické lípy do ankety Strom svobody

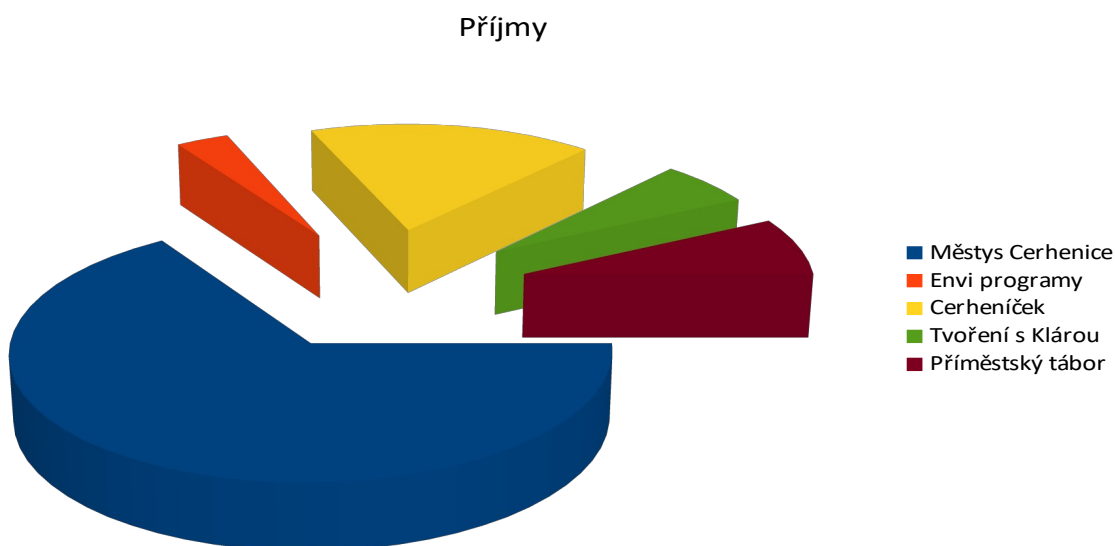
⁵ <http://www.yogapoint.cz/joga/o-joze/vyznam-jogy/>

4. Finanční zpráva:

Finanční zpráva zpracovává pouze **provozní zálohu** Environmentálního centra. Tedy finance, s kterými přímo disponuje koordinátor. Mzdové a ostatní náklady nejsou ve zprávě zohledněny.

4.1. Příjmy

PŘÍJMY	2017	2018 (k 31.7.2018)	Celkem
Městys Cerhenice	22723	26265	48988
Cerheníček - výtvarka	1684	2100	3784
Cerheníček - cvičení	3700	5450	9150
Envi programy	220	2170	2390
Tvoření s Klárou	4350	0	4350
Příměstský tábor	0	5648	5648
CELKEM:	32677,-	41633,-	<u>74.310,-</u>

4.2. Výdaje

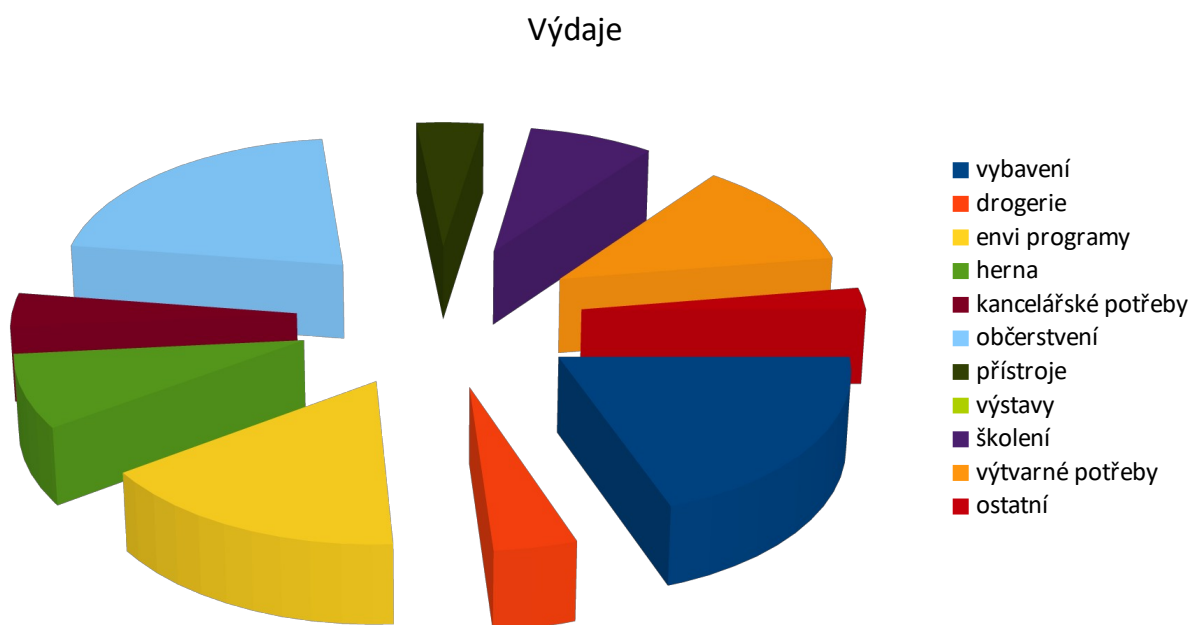
VÝDAJE	2017	2018 (k 31.7.2018)	Celkem
vybavení	7361	3539	10900
drogerie	458	1933	2391
envi programy	2394	6647	1950
herna	2310	2316	4626
kancelářské potřeby	1830	286	2166
občerstvení	3218	8480	11698
přístroje	1217	1099	2316
školení	3124	1196	4320
výtvarné potřeby	4535	2263	6798
Ostatní	0	1385	1385

CELKEM:

26447,-

29144,-

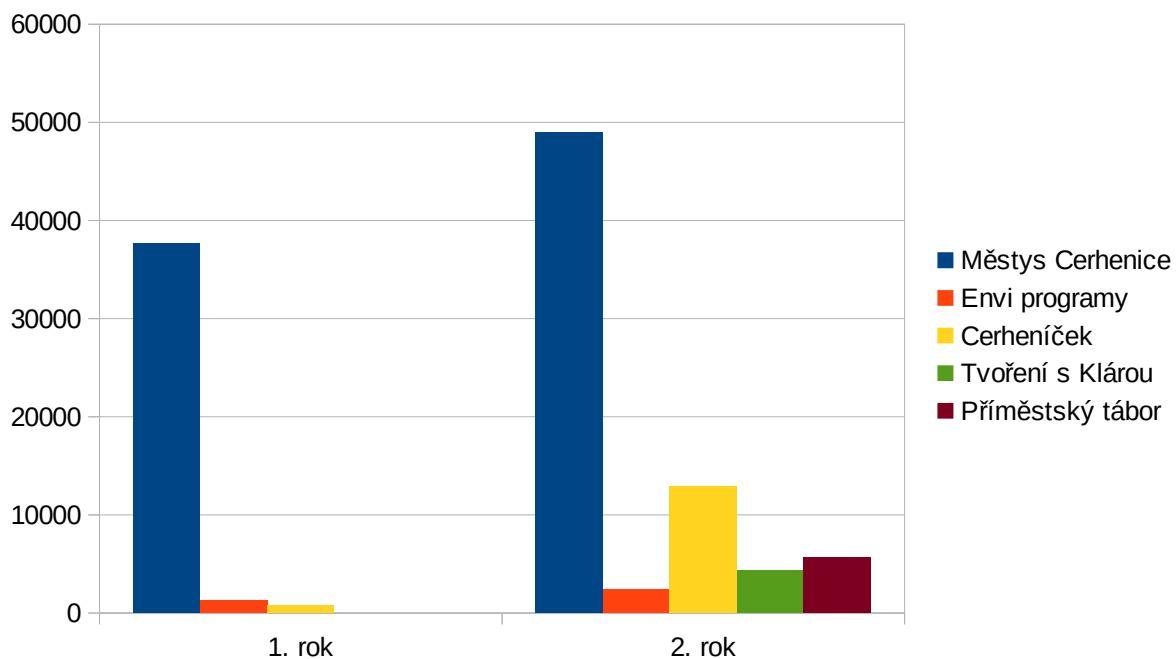
55.591,-

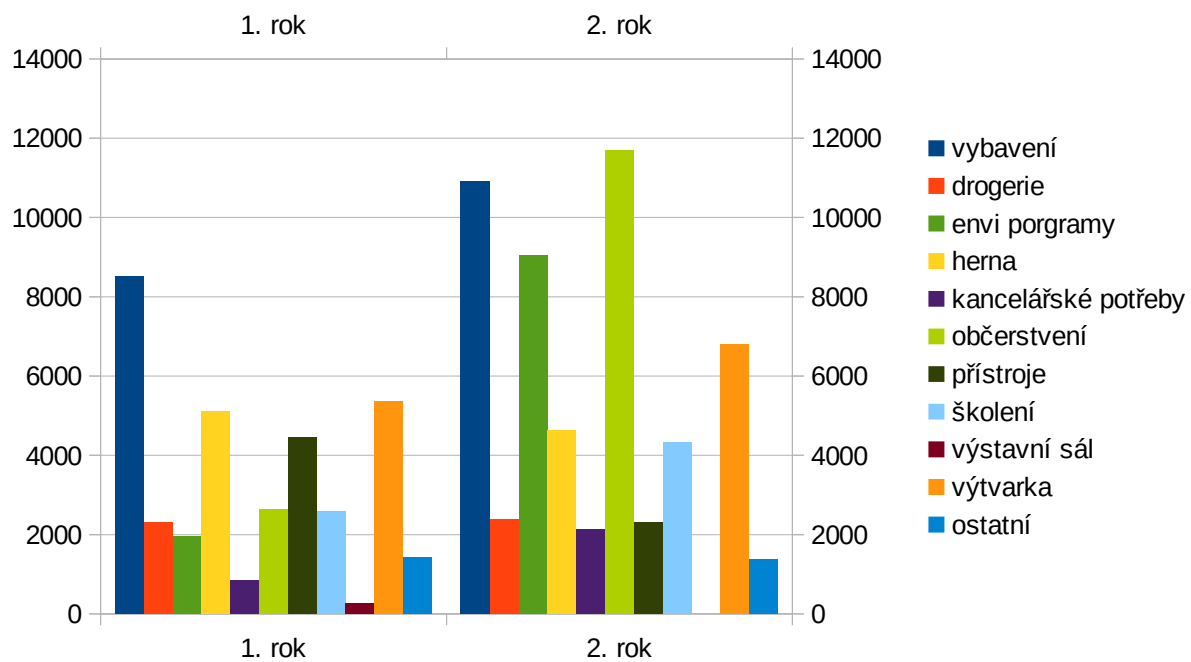
4.3. Přehled

Porovnání příjmů a výdajů během celé působnosti Environmentálního centra.

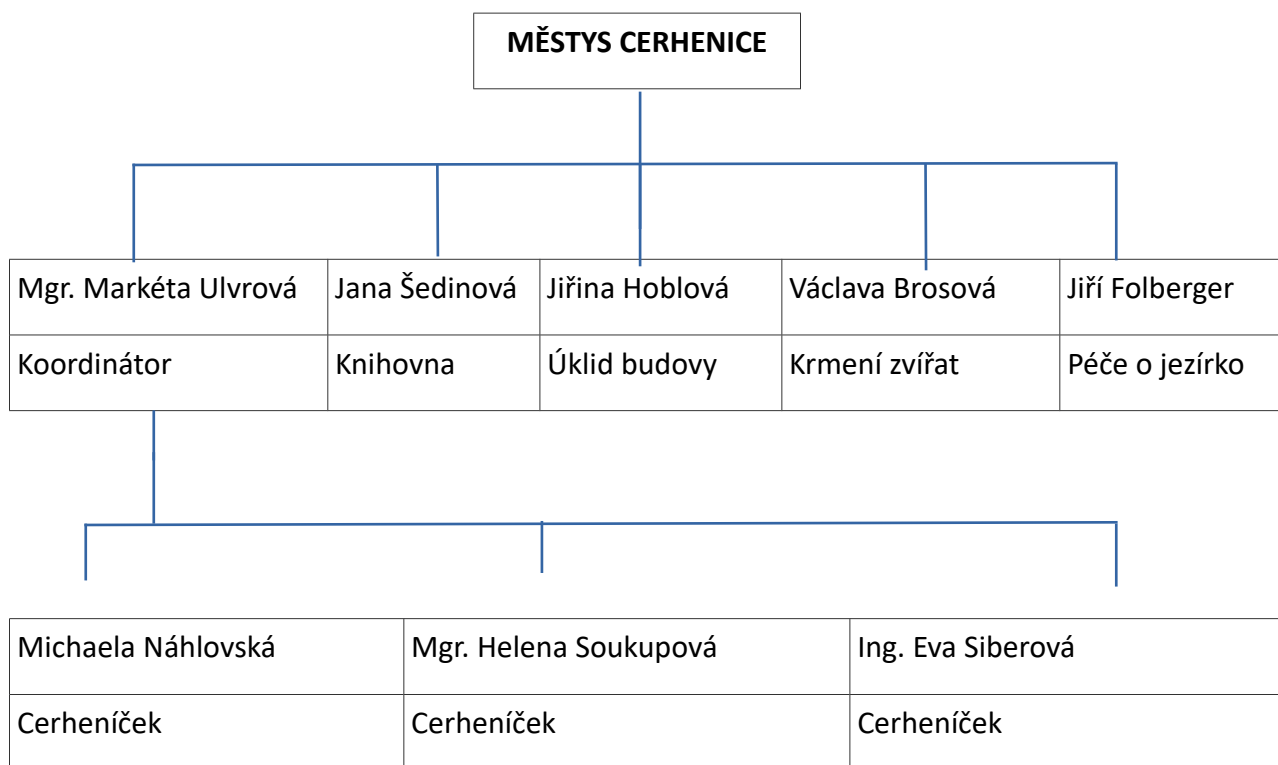
4.3.1. Příjmy

4.3.2. Výdaje

5. Organizační struktura Environmentálního centra

5.1. Dobrovolníci a spolupracovníci:

Zvláštní dík pak patří dobrovolníkům a spolupracovníkům Environmentálního centra, bez jejichž ochoty a přispění by činnost centra byla velice obtížná a určitě by se projevila na kvalitě služeb poskytovaných Environmentálním centrem. Velký dík patří maminkám dětského klubu Cerheníček, který hlavně jejich zásluhou jenom vzkvétá: Michaela Náhlovská, Heleně Soukupové a Evě Siberové.

Děkujeme za podporu učitelům ZŠ Cerhenice Janě Truhlářové a Ivo Jelínkovi, učitelce MŠ Velim Ivaně Hrbkové a maminkám dětského klubu Cerheníček Luce Hrbkové za pomocnou ruku a Darče Krčmářové za malování na obličej. Panu Chlumskému za přednášky o sovách, paní Faltové za úklid během příměstského tábora. Firmě Remax za půjčení a instalaci skákacího hradu (zdarma), paní Polákové za grafický návrh skřítka Cerheníčka a výmalbu herny, která stále pokračuje, a v neposlední řadě panu Františku Soukupovi za úžasné povídky se skřítkem Cerheníčkem. Už máme tři krásné povídky.

5.2. Účast na konferencích a další vzdělávání koordinátorky

Bez dalšího vzdělávání a hledání podnětných zdrojů a informací, vzájemné interakce s ostatními environmentálními a ekologickými centry by Environmentální centrum ustrnulo v mrtvém bodě. Toho se samozřejmě chceme vyvarovat, a proto koordinátorka centra věnuje této činnosti potřebnou pozornost a péči.

5.2.1. Pět oken do ekovýchovy

5. října 2017

1. národní konference environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství.

Stejně jako jiné obory i environmentální výchova potřebuje mít své příležitosti pro setkávání a dialog různých proudů a aktérů. Jedině tak se může jako celek zkvalitňovat a rozvíjet. Počínaje rokem 2017 proto zavádíme pravidelnou výroční konferenci EVVO a EP a chceme, aby se stala vrcholnou akcí pro klíčové aktéry oboru a zároveň akcí, která pomůže představit náš obor veřejnosti.

První ročník konference – s názvem Pět oken do ekovýchovy – jsme tematicky zaměřili na 5 oblastí kompetencí pro environmentálně odpovědné jednání. Jsou to základní oblasti, na které by se měla environmentální výchova zaměřovat. Co si pod těmito kompetencemi ale konkrétně představit? Jaké ekovýchovné aktivity k nim směřují? A obstojí i tyto kompetence i do budoucna, např. při aktuálním volání po vzdělávání ke změně klimatu?

5.2.2. Ptáci našeho okolí

19. března 2018

Lektorem semináře byl Ing. Pavel Procházka z Muzea Podblanicka.

Na semináři jsme se dozvěděli informace o způsobu hnízdění ptáků, ekologii, adaptaci, celkově si rozšířili obzory o životě ptáků a zúčastnili se i krátké procházky vlašimským parkem spojené s pozorováním ptactva.

5.2.3. S komiksem do hodiny

28. - 29. května 2018

Cílem komiksového workshopu bylo propojit důležitá témata současného světa s komiksovým příběhem, prohloubit řemeslné dovednosti účastníků v oblasti komiksové tvorby a vybavit je tipy, jak vzdělávat žáky prostřednictvím komiksů, které sami navrhnou a vytvoří. Workshop představil komiks jako atraktivní umělecké médium, které lze ve výuce využít k podpoře čtenářství a rozvíjení vizuální gramotnosti.

Lektoři: Mgr. Klára Smolíková, spisovatelka dětských knih a scenáristka komiksů, zároveň zkušená lektorka. Osm let vedla seminář mediální výchovy na Pedagogické fakultě UK, deset let učila studenty knihovnictví. Prostřednictvím workshopů hledá způsoby, jak popularizovat komiks zejména mezi mladými čtenáři. Její kniha „Viktorka a vesmírná dobrodružství“ (Portál 2014) získala ocenění Zlatá stuha za nejlepší komiks pro děti, komiks „Na hradě Bradě“ (Albatros 2015)

obdržel Cenu Noci s Andersenem v anketě SUK - Čteme všichni a kniha „Husité“ (Albatros 2012), která obsahuje komiksy ze stejnojmenné muzejní expozice v Táboře, byla vybraná do seznamu Nejlepší knihy dětem.

Karel Jerie, český malíř a komiksový kreslíř, autor komiksů o Bohoušovi a Dáše. Absolvent Akademie výtvarných umění je autorem komiksových alb Oidipus Rex (Garamond), Šifra mistra Hanky (Garamond) nebo Candide 1: Král Bulharů (BB art), spolupracoval na sbornících

Inseminátor a O (ne)mrtvých jen dobré. V roce 2008 získal I. cenu na Mezinárodním komiksovém festivalu v Lodži za komiks věnovaný historii českého komiksu Sbohem má láska. V roce 2006 spoluzaložil občanské sdružení na podporu komiksu SEQUENCE.

Obsah

1. Knihovna.....	1
1.1. Programy spojené s činností knihovny.....	1
1.1.1. Jak funguje naše knihovna.....	1
1.1.2. Jak vzniká kniha.....	2
1.1.3. Ilustrujeme povídku.....	2
1.1.4. Dětské ilustrátory.....	3
1.1.5. O lišce a čápovi.....	3
1.1.6. Pasování na čtenáře.....	3
1.2. Autorské čtení.....	4
1.2.1. Dušičkové autorské čtení.....	4
1.2.2. Postel hospoda kostel.....	5
1.2.3. Vlastimil Vondruška – setkání se spisovatelem historických románů.....	6
2. Environmentální programy.....	6
2.1. Dětský klub Cerheniček.....	7
2.1.1. Volná herna.....	7
2.1.2. Výtvarka.....	7
2.2. Ostatní environmentální programy.....	10
2.2.1. Sovy, sovy, sovičky.....	10
2.2.2. Třídíš, třídím, třídíme.....	10
2.2.3. Rumcajs slaví narozeniny.....	10
2.2.4. Padá listí ze stromů.....	11
2.2.5. Co dělají ptáčci v zimě.....	11
2.2.6. Média a my.....	11
2.3. Kroužek přátel přírody a myslivosti.....	12
2.4. Stálá spolupráce se Základní školou Cerhenice.....	12
2.4.1. Mikroskopy.....	12
2.4.2. Osázení truhlíků.....	13
2.4.3. Noc s Andersenem.....	13
2.4.4. Exkurze na skládku v Radimi.....	13

2.5. Příměstský tábor se skřítkem Cerheníčkem.....	13
3. Akce pro veřejnost.....	14
3.1. Přednášky.....	15
3.1.1. Gymnastika myšlení - Mozkový jogging dle Evy Hrazděrové.....	15
3.1.2. Antarktida a Arktida – české polární stanice.....	15
3.1.3. Alternativní životní styl: O sobě rozhoduje každý sám.....	16
3.1.4. Síla doteku: Kraniosakrální terapie.....	16
3.1.5. Tradiční čínská medicína v praxi.....	17
3.1.6. Reflexní terapie pro zdraví a pohodu.....	17
3.1.7. Opravdové jídlo.....	17
3.2. Celodenní akce.....	18
3.2.1. Rozloučení s prázdninami: Bublínkový den.....	18
3.2.2. Den otevřených dveří.....	18
3.2.3. Drakiáda.....	19
3.2.4. Strašidelné tvoření s diskotékou.....	19
3.2.5. Karneval v Cerheníčku.....	19
3.2.6. Velikonoční tvoření.....	19
3.2.7. Den Země.....	20
3.2.8. Cerheníček slaví narozeniny.....	20
3.3. Ostatní akce.....	20
3.3.1. Tvořivá dílna: Podzimní kytice.....	21
3.3.2. Podzimní bazárek a sbírka pro kojenecký ústav.....	21
3.3.3. Tvořivá dílna: Adventní věnce.....	21
3.3.4. Beseda s občany: Máte plnou popelnici?.....	21
3.3.5. Výstava patchworku.....	22
3.3.6. Pouťový bazárek.....	22
3.4. Kuzy a školení konané v Environmentálním centru.....	22
3.4.1. Škatulátka batolátka.....	22
3.4.2. Tvoření s Klárou.....	22
3.4.3. Angličtina pro předškoláky.....	22
3.4.4. Víkendový kurz Qi Gongu – Gui Gen (návrat ke kořenům).....	23

3.4.5. Lekce jógy.....	23
3.4.6. Kurz první pomoci.....	24
3.5. Další důležité mezníky v chodu Environmentálního centra.....	24
4. Finanční zpráva:.....	25
4.1. Příjmy.....	25
4.2. Výdaje.....	26
4.3. Přehled.....	27
4.3.1. Příjmy.....	27
4.3.2. Výdaje.....	27
5. Organizační struktura Environmentálního centra.....	28
5.1. Dobrovolníci a spolupracovníci:.....	28
5.2. Účast na konferencích a další vzdělávání koordinátorky.....	29
5.2.1. Pět oken do ekovýchovy.....	29
5.2.2. Ptáci našeho okolí.....	29
5.2.3. S komiksem do hodiny.....	29
Obsah.....	31